

De wijkkliniek Ziekenhuiszorg, maar dan in een verpleeghuis

IZA-doelgroep: Ouderen met een kwetsbare gezondheid

Wat is de passende zorgpraktijk?

De wijkkliniek is een innovatief zorgconcept voor ouderen met een acuut medisch probleem in combinatie met kwetsbaarheid en geriatrische problematiek. In plaats van ziekenhuisopname ontvangen zij herstelgerichte, laag complexe medisch-specialistische zorg in een wijkkliniek. Deze kliniek zit in een instelling voor verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT). Hier werken het ziekenhuis en de aanbieder van ouderenzorg integraal samen. Zo zijn cure en care geïntegreerd en is alle zorg afgestemd op iemands persoonlijke behoefte. Naast de behandeling van de acute ziekte ligt de nadruk vanaf de eerste opnamedag op terugkeer naar huis. Het doel is dat ouderen hun dagelijks leven weer zo goed mogelijk kunnen oppakken.

De wijkkliniek is tussen 2015 en 2018 ontwikkeld door Cordaan, Amsterdam UMC en Zilveren Kruis. Met positieve resultaten, want inmiddels zijn 15 samenwerkingsverbanden (proeftuinen) bezig met het opzetten van wijkklinieken in andere regio's. Dit doen zij in het Leernetwerk Acute Ouderenzorg dat de proeftuinen verbindt met andere partners die werken aan het vernieuwen van de reguliere en acute ouderenzorg. En met de zogeheten systeempartijen, zoals het Zorginstituut, VWS, NZa, ZN en belangrijke branche- en beroepsverenigingen

Kernelementen

- Persoonsgerichte, laag complexe medisch-specialistische zorg voor ouderen met een acuut medisch probleem en geriatrische problematiek.
- Kortdurend verblijf in een passende, herstelgerichte omgeving dicht bij huis, in plaats van in het ziekenhuis.
- Integrale cure en care zorg in een multidisciplinair team voor een snelle en goede terugkeer naar huis.
- Preventie op het gebied van kwetsbaarheid, zoals functioneren, vallen, delier, ondervoeding en decubitus.
- Juiste zorg op de juiste plek door wijkkliniekgang en, waar nodig, vervolgzorg thuis.

Aandachtspunten

- Per 1 januari 2026 start het experiment 'modulaire bekostiging tijdelijk verblijf', dat toewerkt naar structurele bekostiging.
- Ontwikkeling van kwaliteits- en juridische kaders voor integrale samenwerking tussen ziekenhuis en VVT is nodig om opschaling te versnellen.

Wat levert het op?

Persoonsgerichtheid

- Voor de patiënt is De wijkkliniek minder ingrijpend dan een ziekenhuisopname, minder doorverwijzingen en verplaatsingen, een lager risico op heropname en een verminderde kans op delier tijdens opname.
- Samen met de patiënt en diens naasten wordt een individueel behandelplan opgesteld, waarin de behandelwensen, participatie-doelen en het functioneren van de oudere centraal staan.

Houdbaarheid

- Opname in De wijkkliniek leidt tot 25% minder ziekenhuisopnamen* op de spoedeisende hulp (SEH).
- 30% minder heropnames* vergeleken met ouderen die in het ziekenhuis werden opgenomen.
- Zorgprofessionals ervaren veel werkplezier, wat bijdraagt aan behoud van personeel.

*Ribbink ME et al. The implementation and evaluation of an acute geriatric community hospital in the Netherlands. 2022 ISBN: 9789083252230

Duurzaamheid

- Het is aannemelijk dat deze werkwijze geen negatieve impact heeft op duurzaamheid.

Marieke Bakker
verpleegkundig specialist
van De wijkkliniek

“In de wijkkliniek zorgen we ervoor dat ouderen snel herstellen en weer naar huis kunnen. Door onze focus op actieve betrokkenheid van zorg en behandeling en korte opnameduur.”

Meer weten?

passendezorgpraktijken@zinl.nl

Dit is een uitgave van Zorginstituut Nederland, december 2024.

Aangedragen door
NZa.

